

РЕШЕНИЕ

№ 5985

гр. София, 18.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 51 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВЕТА В. ИВАНОВА

при участието на секретаря ДИАНА АЛ. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от ИВЕТА В. ИВАНОВА Гражданско дело №
20211110172407 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е от Х. П. Х. против [фирма] отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че ищецът не дължи на ответното дружество сумата от 294,88 лева, представляваща главница по договор за банков кредит № [№] от 24.04.2008 г. и Анекс № 1 от 20.07.2011 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 13.03.2014 г. до окончателното ѝ изплащане, сумата от 50,37 лева, представляваща изискуема редовна лихва за периода от 15.08.2012 г. до 03.03.2014 г., сумата от 46,22 лева, представляваща наказателна лихва за периода от 15.09.2012 г. до 12.03.2014 г. и разноси по делото в размер на сумата от 125 лева, за които суми по ч. гр. дело № 13622/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав, са издадени заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист от 27.05.2014 г., въз основа на който е образувано изпълнително дело № [№]/2014 г. по описа на ЧСИ М.Б. с рег. № [№] на КЧСИ и с район на действие Софийски градски съд, поради новонастъпило обстоятелство – погасяване на правото на принудително изпълнение на вземанията поради изтичане на погасителна давност.

Ищецът Х. П. Х. твърди, че на 27.05.2014 г. по ч. гр. дело № 13622/ 2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав срещу него били издадени заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист за сумите: 294,88 лева – главница по договор за банков кредит от 24.04.2008 г. и Анекс № 1/ 20.07.2011 г., ведно със законната лихва от 13.03.2014 г. до окончателното изплащане на вземането, 50,37 лева – изискуема редовна лихва за периода от 15.08.2012 г. до 03.03.2014 г., 46,22 лева – наказателна лихва за периода от 15.09.2012 г. до 12.03.2014 г., както и 125 лева – съдебни разноси. Въз основа на изпълнителния лист било образувано изпълнително дело № [№]/2014 г. по описа на ЧСИ М.Б.. В исковата молба се твърди, че като вискател в изпълнителния процес е конституиран ответникът [фирма], в качеството му на цесионер на вземанията. Изложени са съображения, че последните са погасени по давност с изтичане на тригодишен период от време, доколкото не са установен с влязло в сила съдебно решение, а със заповед за изпълнение. Ищецът

заявява, че след 24.06.2014 г. по изпълнителното дело не са извършвани никакви изпълнителни действия, с оглед на което същото е перимирано на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК към 01.07.2016 г. С оглед на тези обстоятелства Х. П. Х. моли да бъде постановено решение, с което да бъде признато за установено, че не дължи на [фирма] процесните суми.

С депозирания в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК писмен отговор ответникът [фирма] оспорва предявените иски. Сочи, че изпълнителният лист по ч. гр. дело № 13622/ 2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав е издаден в полза на [фирма], което впоследствие прехвърлило вземанията си в негова полза чрез договор за цесия. Излага съображения, че по отношение на вземанията е приложим петгодишен давностен срок на основание чл. 117, ал. 2 ГПК, тъй като същите са установени с влязла в сила заповед за изпълнение. [фирма] твърди, че в случая е проявена процесуална активност от страна на вискателя, с която е поддържана висиящността на изпълнителния процес чрез регулярни искания за прилагане на изпълнителни способи. Заявява, че искането на вискателя за прилагане на определен изпълнителен способ само по себе си е достатъчно за прекъсване на давността, независимо дали действията по реализирането му са предприети от съдебния изпълнител. Поддържа, че в периода от 2014 г. до 2016 г., както и на 01.07.2019 г. са извършвани доброволни плащания на процесните вземания, с които е прекъснат давностният срок, а на 10.09.2021 г. бил наложен запор на банковата сметка на ищеца. Ответникът се позовава на Постановление на Пленума на ВС № 3/1980 г., според което погасителната давност не тече докато трае изпълнителния процес относно принудителното осъществяване на вземането, и сочи, че същото е приложимо до обявяването на Тълкувателно решение № 2/ 2015 г. на ОСГТК на ВКС, с което е дадено ново разрешение на този въпрос. С тези доводи отправя искане за отхвърляне на иска.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Между страните не спори, а и от приетите по делото писмени доказателства се установява, че в хода на производството по ч. гр. дело № 13622/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав в полза на [фирма] и срещу настоящия ищец Х. П. Х., въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК е издаден изпълнителен лист от 27.05.2017 г., с който е разпоредено Х., като длъжник, да заплати на кредитора следните парични вземания: сумата от 294,88 лева, представляваща дължима главница по договор за банков кредит № [№] от 24.04.2008 г. и Анекс № 1 от 20.07.2011 г., ведно със законната лихва върху главницата за периода от 13.03.2014 г. до изплащане на вземането, сумата от 50,37 лева, представляваща изискуема редовна лихва за периода от 15.08.2012 г. до 03.03.2014 г., сумата от 46,22 лева, представляваща наказателна лихва за периода от 15.09.2012 г. до 12.03.2014 г. и разноси по делото в размер на сумата от 125 лева, от които 25 лева за държавна такса и 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Между страните не се спори, а от приетите по делото доказателства следва, че с Приложение № 1А към договор за цесия (прехвърляне на вземания) от 20.04.2017 г., сключен като Приложение № 1 към Рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 15.11.2016 г. кредиторът „Р. (Б)“ [фирма], като цедент, е прехвърлил в полза на настоящия ответник [фирма], като цесионер, портфейл от вземания, произтичащи от договори за издаване на национална кредитна карта Р. и от договори за издаване и ползване на международна кредитна карта Visa Mastercard, сред които и вземания по договор от 24.04.2008 г., сключен с ищеца Х. П. Х. при следните параметри (по пункт 176 от Приложението): одобрен договорен лимит от 780 лева, главница към 20.04.2017 г. в размер от 294,88 лева, лихва към 20.04.2017 г. в размер от 48,59 лева и разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер от 200 лева или общ размер на задължението от 543,47 лева. С

пълномощно изпълнителните директори на дружеството – цедент са упълномощили цесионера [фирма] от името на „Р. (Б)“ [фирма] да уведоми всички длъжници за сключения на 20.04.2017 г. договор за цесия.

Не е спорно, а и от представения и приет по делото препис от изпълнително дело № 6592/2014 г. по описа на ЧСИ М.Б. с рег. № [№] и с район на действие СГС следва, че последното е образувано въз основа на процесния изпълнителен лист от 27.05.2014 г. и за събиране на материализираните в него вземания по молба на първоначалния кредитор „Р. (Б)“ [фирма] с вх. № 34687/23.06.2014 г. и по разпореждане на съдебния изпълнител. От съдържанието на молбата (приета като част от изпълнителното дело) се изяснява, че на основание чл. 18 ЗЧСИ дружеството – взыскател е възложило на съдебния изпълнител правата по законовия текст, както и правото да определя способа на изпълнение.

От съдържащите се в изпълнителното дело материали се установява, че на длъжника Х. Х. е връчена покана за доброволно изпълнение на 05.07.2014 г., при удостоверен отказ за това.

С молба с вх. № 40174/26.05.2017 г., адресирана до съдебния изпълнител, [фирма] е поискало на основание чл. 429 ГПК да бъде конституирано като взыскател, в качеството му на цесионер, на първоначалния кредитор „Р. (Б)“ [фирма] по силата на договор за цесия от 20.04.2017 г. С молбата е уточнен актуалният размер на задължението към 18.05.2017 г., а именно 545,76 лева, от които 294,88 лева главница, 50,88 лева лихви и 200 лева такси. Направено е искане постъпилите и постъпващите суми в хода на изпълнителния процес да бъдат превеждани по банкова сметка на цесионера. По разпореждане на ЧСИ, обективизирано върху молбата, дружеството е конституирано като взыскател.

С нова молба с вх. № 23805/01.04.2021 г. [фирма] е поскало извършване на справка в НОИ относно съществуването на регистрирани и непрекратени трудови договори и/или доходи от пенсия за длъжника Х. Х., като при налични такива да бъде наложен запор; извършване на справка в Регистъра на банковите сметки и сейфове за съществуването на регистрирани банкови сметки, открити на името на длъжника, и при налични такива да бъде наложен запор.

С молба с вх. № 61073/24.08.2021 г. дружеството – взыскател е отправило искане до съдебния изпълнител да бъде наложен запор по сметките на длъжника Х., открити в търговска банка „Те-дже Зираат Банкасъ“ – клон С..

Със запорно съобщение от 10.09.2021 г. на ЧСИ Б., адресирано до „Те-дже Зираат Банкасъ“ – клон С., като трето задължено лице, е наложен запор върху паричните средства по сметките, открити на името на длъжника Х. П. Х..

За изясняване на делото от фактическа страна, с оглед твърденията на ответната страна за извършени плащания за погасяване на суми по процесния изпълнителен лист, както и данните за това, следващи от отразеното на гърба на изпълнителния лист, приложен към представения заверен препис от изпълнително дело, е допусната и изслушана съдебносчетоводна експертиза, заключението по която съдът кредитира като компетентно и обосновано, изготвено при анализ на събраните по делото доказателства и при проверка на относимите документи при дружествата – кредитори и при частния съдебен изпълнител, отговорило подробно и последователно на поставените задачи по начина, по който същите са били формулирани при допускане на експертизата. Последната изяснява, че преди датата на цедиране на вземанията по процесния изпълнителен лист в резултат на изпълнение по образуваното изпълнително дело № 6592/2014 г. по описа на ЧСИ М.Б. в търговската – банка кредитор „Р. (Б)“ [фирма] са постъпили суми в общ размер от 130 лева, както следва: на 01.10.2014 г. сума в размер от 30 лева с наредител Х. Х.; на 06.12.2014 г. сума в размер от 20 лева; на 03.12.2014 г. сума в размер от 20 лева; на 26.02.2016 г. сума в размер от 40 лева; на 25.02.2016 г. сума в размер от 20 лева, всички с наредител третото за процеса лице Г.К. Х.а. Установява се, че всички платежни нареждания, документиращи тези преводи, са с

посочено основание: „изп. дело № [№]/2014 г. по описа на ЧСИ Б., Х. П. П. и ЕГН на същия, като след това са наредени от сметката на съдебния изпълнител към взыскателя. От така получените суми са погасени: 48 лева изискуеми лихви, 9 лева законна лихва и 73 лева съдебни разноси, при което към датата на цедиране на вземанията в полза на [фирма]-20.04.2017 г. задължението по договора за кредит възлиза на сумата от общо 543,47 лева, от които: 294,88 лева – непогасена главница, 48,59 лева изискуема лихва и 200 лева юрисконсултско възнаграждение, в каквито размери е било прехвърлено на новия кредитор. Експертизата посочва, че след цесията, в резултат от съдебното изпълнение по изп. дело № 6592/2014 г., при ЧСИ Б. са постъпили плащания в общ размер от 80 лева, както следва: на 29.01.2018 г. сума в размер от 20 лева; на 26.07.2018 г. – сума в размер от 20 лева; на 20.09.2018 г. сума в размер на 20 лева и на 02.07.2019 г. – сума в размер на 20 лева. Всимки тези суми са наредители трети за процеса лица – Галина Х.а и Й.Л., с вписано основание за превода – номера на изпълнителното дело, имената и ЕГ на длъжника Х. Х., като същите са били наредени в полза на взыскателя. С така постъпилите суми били погасени такси и разноси по дълга. Изяснено е, че към 17.01.2023 г. състоянието на вземането по процесния договор, е както следва: 294,88 лева – главница; 221,22 лева – задължения за лихви и 402,50 лева – задължения за такси или сума в общ размер от 873,60 лева. При изслушването си в съдебно заседание вещото лице отново уточнява, че всички постъпили по делото плащания, отразени в експертизата, са суми, превеждани директно по сметката на ЧСИ Б..

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Предявен е отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439, ал. 1, чл. 124, ал. 1, вр. ГПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 439, ал. 1 ГПК длъжникът в изпълнителния процес може да оспорва чрез иск изпълнението. По своята правна същност този отрицателен установителен иск е проявна форма на защита на длъжника в производството по индивидуално принудително изпълнение срещу материалноправната му незаконосъобразност. Последният има за предмет оспорване на вземането, материализирано в изпълнителния лист и може да бъде основан единствено на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание и водещи до погасяване на възникналото и претендирано право на взыскателя или на отговорността на длъжника – арг. ал. 2 на същия законов текст.

С оглед изложеното и предвид конкретното основание за недължимост на процесните вземания, на което ищецът основава исковата си претенция, в доказателствена тежест на последния е да установи правния си интерес от търсената искова защита чрез отричане на вземанията, като докаже наличието на твърдяната форма на извънпроцесуално поведение на ответното дружество, свързана с претендиране на същите, както и периода – начален и краен момент на давността.

При установяване тези обстоятелства, в тежест на ответника е да докаже, че претендираните от него и оспорени от ищеца вземания съществуват, конкретно чрез установяване наличието на основания, довели до спиране/прекъсване на давностния срок.

Между страните не спори, а и по делото се установи, че за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист от 27.05.2014 г. по молба на първоначалния кредитор [фирма] от 23.06.2014 г. е образувано и висящо изпълнително дело № [№]/2014 г. по описа на ЧСИ М.Б.. Изясни се, че в хода на същото по молба на настоящия ответник [фирма], в качеството му на последващ приобретател на вземанията въз основна на договор за цесия, и по разпореждане на съдебния изпълнител, дружеството е конституирано като взыскател в изпълнителния процес. Същевременно, с отговора на исковата молба, депозиран по настоящото дело, ответникът оспорва основателността на исковата претенция, с доводи, насочени към установяване съществуването на вземанията по процесния лист, с оглед

наличието на конкретни действия, довели до прекъсване на давностния срок.

Наличието на висящ изпълнителен процес, страни по който са съответно, в качеството на взыскател [фирма] и ищецът Х. П. – в качеството на длъжник, имащ за предмет събиране на вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист, съответно предприетата форма на защита от ответната страна спрямо предявения иск, насочен към отричане на процесните вземания в тяхната цялост, свидетелства за правния интерес на ищеца от предявяване на отрицателен установителен иск и за неговата активна материалноправна легитимация в процеса.

Страните не спорят, а и от приетите писмени доказателства се установи, че ответното дружество е придобило вземанията, удостоверени в изпълнителния лист от първоначалния кредитор [фирма] по силата на Приложение № 1А към конкретен договор за цесия (прехвърляне на вземания) от 20.04.2017 г., за която промяна в кредиторите по делото ищецът не спори, че е узнал преди образуване на настоящото производство, което следва и от материалите по изпълнителното дело. Същевременно с изрично разпореждане на съдебния изпълнител, обективизирано върху молбата от 26.05.2017 г. на основание чл. 429, ал. 1 ГПК [фирма] е било конституирано като взыскател в образувания изпълнителен процес.

Изложеното обосновава извода за наличието на пасивна материалноправна легитимация на ответното дружество в настоящия процес като кредитор на вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист, издаден в полза на праводателя му [фирма].

Същевременно доказателствата по делото – приобщените писмени материали, съдържащи се в преписа от изпълнителното дело, както и допуснатата по делото съдебносчетоводна експертиза, безспорно установяват, че предмет на договора за цесия от 20.04.2017 г. между първоначалния кредитор [фирма] и ответника [фирма] са вземанията по изпълнително дело № 6592/2014 г. по описа на ЧСИ Б., образувано въз основа на процесния лист, в състоянието, в което се е намирал дългът именно към този момент, както следва: сумата от 294,88 лева – непогасена главница и сума в общ размер от 48,59 лева – лихва в оригинална валута, представляваща разлика между сбора от присъдените две лихви - 50,37 лева – изискуема редовна лихва за периода от 15.08.2012 г. до 03.03.2014 г. и 46,22 лева – наказателна лихва за периода от 15.09.2012 г. до 12.03.2014 г., възлизащ на 96,59 лева, и платените в полза на взыскателя и първоначален кредитор суми в общ размер от 48,00 лева.

Предвид така очертаният предмет на договора за цесия, обстоятелството, че ответното дружество е станало носител на вземане за лихва в общ размер от 48,59 лева, чието събиране е претендирано с молбата от 26.05.2017 г., както и извършеното погасяване чрез плащане на останалата част от сумата в хода на изпълнителния процес, което е довело до намаляване размера на лихвите, удостоверени в изпълнителния лист, съдът приема, че за ищеца не е налице правен интерес да отрича вземанията над претендирания от ответника размер от 48,59 лева до пълния размер от 96,59 лева съгласно изпълнителния лист, поради което производството следва да бъде прекратено за сумата от 48,00 лева, представляваща погасената чрез доброволно плащане от длъжника сума за лихви, която не се претендира от ответното дружество, като включена в предметния обхват на договора за цесия. Производството следва да продължи за разглеждане на претенцията в частта, в която се отричат останалите вземания.

В настоящия случай ищецът оспорва последните с твърдението за погасяването им по давност, започнала да тече след издаване на процесния изпълнителен лист и изтекла преди образуване на настоящото производство.

От систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 110 и чл. 118 ЗЗД следва изводът, че погасителната давност е законоустановен период от време, през който носителът на едно вземане бездейства и с изтичането на който последният губи възможността да получи защита на правото си чрез средствата на държавната принуда.

По делото се изясни, че процесните, оспорени от ищеца вземания са удостоверени в изпълнителен лист, издаден по реда на чл. 416 ГПК – въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК.

Уредено като строго формално заповедното производство по чл. 410 и сл. ГПК има за цел да установи дали едно парично вземане е спорно и в случаите, при които е останало неоспорено от длъжника да даде по-бърза защита на кредитора чрез издаване на изпълнително основание – заповед за изпълнение /арг. чл. 404, т. 1, предл. 3 ГПК/, която да послужи да принудително изпълнение на притезанието по реда на чл. 442 и сл. ГПК.

От систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 423, чл. 424 и чл. 439 ГПК следва изводът, че влязлата в сила по реда на чл. 416 ГПК – като неоспорена в срок от длъжника заповед за изпълнение на парично задължение има правни последици, аналогични на влязлото в законна сила съдебно решение. Безспорно същата се ползва с изпълнителната сила, присъща на осъдителните решения и представлява съдебно изпълнително основание за удостоверените в нея парични вземания. Същевременно, заповедта за изпълнение има установително действие в отношенията между страните, като влизането ☐ в сила пречатства оспорването на вземанията въз основа на обстоятелства или доказателства, които са били известни на длъжника и с които е разполагал или е можел да се снабди до изтичането на срока за възражение – арг. чл. 424 ГПК.

Вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение, може да бъде оспорено единствено по реда на чл. 423 ГПК и чл. 424 ГПК, които по характера си представляват извънредни хипотези, с ограничено във времето приложение. Същевременно и в заповедното производство, в хода на което е издадено изпълнителното основание, допустима форма на защита е искът по чл. 439 ГПК, който обаче може да се основава само на факти, настъпили след изтичането на срока за подаване на възражение – арг. чл. 439, ал. 2 ГПК.

Всичко изложено дотук дава основание на съда да приеме, че влязлата в сила заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК има присъщото на съдебните решения установително действие в отношенията между страните, поради което спрямо удостоверените в същата вземания, от влизането и в сила, става приложим петгодишният давностен срок съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ГПК. В този смисъл са и мотивите, изложени в Определение № 214 от 15.05.2018 г. по гр. дело 1528/2018 г. по описа на ВКС, IV гр. о., постановено в производство по реда на чл. 288 ГПК, в които е отразено, че влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичането на срока за подаване на възражение, в който смисъл са и Определение № 443 от 30.07.2015 г. по ч. търг. дело № 1366/2015 г., II т. о., ТК на ВКС, така също и Определение № 576 от 16.09.2015 г. по ч. гр. дело № 4647/2015 г., IV г. о., ГК на ВКС.

Следователно, спрямо процесните, оспорени от ищеца вземания, за които по ч. гр. дело № 13622/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав са издадени заповед за изпълнение на парични задължения въз основа на документ и изпълнителен лист от 27.05.2014 г. и част от които прехвърлени в полза на ответника е приложим петгодишният давностен срок – арг. чл. 117, ал. 2 ЗЗД, започнал да тече от момента на влизане в сила на заповедта за изпълнение.

При извършване на преценката погасени ли са по давност процесните вземания от значение е не само изтичането на предвидения срок, но и бездействието на кредитора през този период, което да има за последица погасяване на правото му за принудително събиране на паричните притезания.

Съгласно разпоредбата на чл. 116, в. „в“ ЗЗД сред основанията за прекъсване на давността е и предприемането на действия за принудително изпълнение, като от прекъсването на давността започва да тече нова такава – арг. чл. 117, ал. 1 ЗЗД.

Събраните по делото доказателства водят до извод, че този давностен срок е бил прекъсван с конкретно поискани/извършени действия от взыскателя, съотв. от съдебния изпълнител в хода на образуваните изпълнителни дела.

Първото такова действие е подаването на молбата от 23.06.2014 г. от първоначалния взыскател до ЧСИ М.Б. с искане за образуване на изпълнително дело за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист. Изясни се, че последната съдържа изрично възлагане по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ, както и, че въз основа на същата е образувано изп. дело № [№]/2014 г. Съгласно посочената законова разпоредба по възлагане от взыскателя частният съдебен изпълнител може във връзка с изпълнителното производство да проучва имущественото състояние на длъжника, да прави справки, да набавя документи, книжа и други, да определя начина на изпълнението, както и да бъде пазач на описаното имущество.

Предвид това и при съобразяване със задължителните разяснения, дадени в мотивите на т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, съдът счита, че тази молба на [фирма], в качеството ѝ на кредитор по изпълнителния лист, обективираща възлагане по чл. 18 ЗЧСИ и която е била приета от органа по принудителното изпълнение като редовна такава, е първото действие, което е довело до прекъсване на давността по отношение на процесните вземания и нова такава е започнала да тече, считано от следващия ден – 24.12.2010 г.

Съдът намира, че тази молба е довела и до спиране на давностния срок за вземането на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД, през време на изпълнителното производство, съобразявайки разясненията, дадени в Постановление № 3 от 18.11.1980 г. на Пленума на ВС, като нова давност е започнала да тече от момента на отмяната на тълкуването на правната норма, дадено с това постановление на ВС, извършена с т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В мотивите на постановлението изрично е прието, че след образуване на изпълнителното дело при висиящност на изпълнителния процес прекъснатата вече давност се спира, тъй като изпълнителният процес е също съдебен процес, част от гражданския процес, каквато част е и предшестващото го исково производство, в хода на което давност не тече докато трае процесът. Този акт на върховната съдебна инстанция е отменен с тълкувателното решение от 26.06.2015 г., която отмяна има действие занапред, а новото тълкуване на правната норма започва да се прилага именно от момента на постановяването на новия тълкувателен акт. /в този смисъл Решение № 170 от 17.09.2018 г. по гр. дело № 2382/2017 г. ГК, IV г. о. на ВКС и Тълкувателно решение от 28.03.2023 г. по тълк. дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС).

Считано от 26.06.2015 г. действието на спирането е преустановено, като от този момент е започнал да тече приложимият към вземанията петгодишен давностен срок, който поначало изтича на 26.06.2020 г.

След този период от страна на новия взыскател [фирма] са депозираны молба от 01.04.2021 г. и молба от 24.08.2021 г., които, съдържайки искания за извършване на конкретни изпълнителни действия, са довели до прекъсване на давността за процесното вземане и нова такава е започнала да тече, считано от 25.08.2021 г. (деня, следващ подаването на последната молба от 24.08.2021 г., с която ответното дружество, като взыскател, е поискало да бъде наложен заповед върху вземанията на длъжника по банковите му сметки, открити в „[фирма] – клон С.“) и следователно не е изтекла към момента на образуване на настоящото производство по искова молба от 17.12.2021 г.

За прецизност следва да се отбележи, че давностният срок за процесните вземания е бил и спрял за срока от 13.03.2020 г. до отмяна на извънредното положение, доколкото съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ДВ бр. 34 от 09.04.2020 г.) за този период спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти – арг. чл. 3, т. 2 от закона. Съгласно § 13 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и

допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван на 13.05.2020 г., поради което течението на давностния срок е възобновено на 21.05.2020 г. Следователно, процесният давностен срок е бил спрян за период от 2 месеца и 7 дни, а именно през времето от 13.03.2020 г. до 21.05.2020 г., поради което на още по-силно основание не е изтекъл нито към депозиране на процесната искова молба, нито към момента на приключване на съдебното дирене.

В тази връзка и с оглед изложените от ищеца твърдения относно настъпило прекратяване по закон на изпълнително дело № 6592/2014 г. по описа на ЧСИ Б. към 01.07.2016 г. на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК съдът намира следното:

Посоченото прекратително основание настъпва *ex lege* – по силата на закона, считано от момента на изтичане на две години от последното действие, в който смисъл са и задължителните за съда разяснения, дадени в т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В мотивите на последното изрично е посочено, че в тази хипотеза прекратяването на изпълнителното производство става по право, без значение дали съдебният изпълнител е постановил акт за прекратяване на принудителното изпълнение и в кой момент е сторил това – в случая с постановление от 30.03.2020 г., тъй като с постановлението си съдебният изпълнител само констатира настъпилото прекратяване. Издаването на постановлението за прекратяване, предвидено изрично в разпоредбата на чл. 433, ал. 1 ГПК, е необходимо за прогласяване на действието му и за прилагане на някои от последиците му – арг. чл. 433, ал. 3 ГПК, но не и за настъпване на самата перемпция.

Независимо от това, тази перемпция е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи факти могат да имат значение, както за перемпцията, така и за давността. Касае се обаче за различни правни институти, с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не го изключва – обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Ето защо, когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността, независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал такова, тъй като във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ – в този см. Решение № 73 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/ 2020 г. на ВКС, ГК, IV г. о, постановено по реда на чл. 290 ГПК.

В настоящия случай, установените по делото факти обуславят извод, че след подаването на молбата от 23.06.2014 г. с искане за образуване на изпълнително дело и с възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, следващото активно действие от страна на вискателя, насочено към събиране на процесните вземания, е депозирането на молбата от 26.05.2017 г. от ответното дружество с искане за конституирането му като вискател на мястото на досегашния.

Ето защо, следва да се приеме, че в продължение на две години, считано от деня, следващ подаването на тази молба – от 24.06.2014 г. в хода на производството по изп. дело

№ 6592/2014 г. не са извършвани, респективно не са били поискани от възискателя конкретни изпълнителни действия и същото е било прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК – поради това, че в продължение на две години възискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия, което от своя страна е проявна форма на неговото бездействие, водещо до осуетяване реализацията на правата му.

Това прекратяване не влияе върху извода, че погасителната давност за процесните вземания не е изтекла към момента на образуване на настоящото дело, тъй като изтичането на срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК има за последица прекратяване на изпълнителното производство, но не обуславя погасяване на материалното право на възискателя /арг. чл. 454, ал. 2 ГПК/, а извършените след прекратяването действия по вече изложените по-горе съображения, са произвели правно действие и са довели до прекъсване на давностния срок.

С оглед всичко изложено дотук, предявената искова претенция, основана на твърдения за недължимост на вземанията по процесния изпълнителен лист, поради погасяването им по давност в период след издаване на изпълнителния лист и преди образуване на настоящото производство, предвид неизтичане на приложимия към притезанията петгодишен давностен срок, се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

По отговорността за разноски:

При този изход на спора право на разноски има само ответникът. На основание чл. 78, ал. 2, 3 и ал. 8 ГПК в полза на същия следва да бъде присъдена сумата от 250 лева, представляваща сторени разноски по делото за съдебносчетоводна експертиза, съгласно направеното искане и представения списък по чл. 80 ГПК, обективизиран в депозирана по делото писмена молба от 03.02.2023 г. Сторените от ищеца разноски следва да останат за негова сметка.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по делото по предявения от Х. П. Х., с ЕГН: ***** с адрес: [адрес] против [фирма], с ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: гр. С., район В., ж.к. „М.д.“, ул. „Р. П. - К.“ № 4-6 иск с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК в **ЧАСТТА** относно признаване недължимостта на сумата в общ размер от **48,00 лева**, представляваща лихва в оригинална валута, погасена чрез плащане в полза на първоначалния възискател и непрехвърлена на [фирма], формирана като разлика над сумата от 48,59 лева до пълния предявен размер от общо 96,59 лева (включваща сумата от 50,37 лева – изискуема редовна лихва за периода от 15.08.2012 г. до 03.03.2014 г. и сумата от 46,22 лева – наказателна лихва за периода от 15.09.2012 г. до 12.03.2014 г.), удостоверен в изпълнителния лист от 27.05.2014 г., издаден в хода на производството по ч. гр. дело № 13622/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Х. П. Х., с ЕГН: ***** с адрес: [адрес] против [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес], отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че Х. П. Х. не дължи на [фирма] сумата от 294,88 лева, представляваща главница по договор за банков кредит № [№] от 24.04.2008 г. и Анекс № 1 от 20.07.2011 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 13.03.2014 г. до окончателното ѝ изплащане, сумата от общо 48,59 лева, представляваща лихва в оригинална валута, формирана като разлика между сбора от сумата от 50,37 лева – изискуема редовна лихва за периода от 15.08.2012 г. до 03.03.2014 г. и сумата от 46,22 лева – наказателна лихва за периода от 15.09.2012 г. до 12.03.2014 г., възлизащ на 96,59 лева, и платените в полза на първоначалния възискател и непрехвърлени в полза на [фирма] суми в общ размер от 48,00

лева, и сумата от 125 лева – разноси по делото, за които суми по ч. гр. дело № 13622/2014 г. по описа на Софийски районен съд, 60-ти състав, са издадени заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист от 27.05.2014 г., въз основа на който е образувано изпълнително дело № [№]/2014 г. по описа на ЧСИ М.Б. с рег. № [№] на КЧСИ и с район на действие Софийски градски съд, поради новонастъпило обстоятелство – погасяване на правото на принудително изпълнение на вземанията поради изтичане на погасителна давност.

ОСЪЖДА Х. П. Х., с ЕГН: ***** с адрес: [адрес] да заплати на [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: гр. С., район В., ж.к. „М.д.“, ул. „Р. П. - К.“ № 4-6, на основание чл. 78, ал. 2 и 3 и ал. 8 ГПК, сумата от **250 лева**, представляваща сторени разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО в прекратителната му част подлежи на обжалване с частна жалба, пред Софийски градски съд, в едноседмичен срок от връчване на препис на страните, а в останалата му част – с въззивна жалба, пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____